

25.04.2025

Fakültemizde Bilgi-İrade İlişkisi Bağlamında Değişen İnsan ve Oluşan Düzenler Konulu Konferans Düzenlendi

25.04.2025 tarihinde Fakültemizde düzenlenen etkinlik kapsamında, Yıldız Teknik Üniversitesi Matematik Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Vatan Karakaya tarafından “Bilgi-İrade İlişkisi Bağlamında Değişen İnsan ve Oluşan Düzenler” konulu bir konferans verildi.

Konferansta, Antik Yunan’dan İslam filozoflarına kadar geçmişten günümüze insanın bilgi edinme süreçleri ve bu süreçlerin medeniyetlerin oluşumu üzerindeki etkileri kapsamlı bir şekilde ele alındı. Prof. Dr. Vatan Karakaya, konuşmasında yapay zekâ, derin öğrenme ve sinir ağları gibi günümüzün öncü teknolojik konularına da atıfta bulunarak, tüm bu çalışmaların öznesinin insan olduğunu ve bilimsel faaliyetlerin merkezinde insanın yer aldığını vurguladı.

İnsanın bilgi edinme yollarının üç ana başlık altında değerlendirildiği konuşmada Karakaya: “**Duyular yoluyla elde edilen bilgi:** İnsanın, dış dünyadaki nesne ve olayları beş duyusu aracılığıyla algılayarak zihninde tasavvur ve tasdik süreçleriyle bilgiye dönüştürdüğü bilgidir. **Vicdanî bilgi:** Sevgi, merhamet ve adalet gibi değerlerin, insanın iç dünyasından doğrudan sezgi yoluyla idrak edilmesiyle oluşan bilgidir. **Apaçık (zorunlu) bilgi ise:** Özellikle varlık bilgisi gibi doğrudan ve tartışmasız şekilde bilinen, insanın doğuştan sahip olduğu temel bilgiler bütünüdür.” dedi.

Prof. Dr. Karakaya, insanın yalnızca dış dünyadan veri toplayan bir varlık olmadığını aynı zamanda zihin dünyasında sınırsız bilgi üretme kapasitesine de sahip olduğunu ifade etti. Dış dünya sonlu olmakla birlikte, insan aklının ürettiği bilginin sonsuz potansiyelde olduğuna dikkat çeken Karakaya, bilgi edinme sürecinde aklın temel zorunlu ilkeleri olan “özdeşlik”, “çelişmezlik”, “üçüncü hâlin imkânsızlığı” ve “yeter sebep” ilkelerini ayrıntılı bir şekilde ele aldı. Konuşmada bu ilkelerin, insanın eğitim almaksızın doğuştan sahip olduğu temel düşünme kuralları olduğu belirtildi.

Konferansın sonunda, hangi bilgi anlayışının nasıl bir medeniyet ortaya koyduğu üzerinde durularak, insanın bilgiyle kurduğu ilişkinin bireysel gelişim kadar toplumsal ilerleme açısından da hayati önemde olduğu vurgulandı.

Program, soru cevap bölümünün ardından, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ömer Köse tarafından Prof. Dr. Vatan Karakaya’ya belge takdimiyle sona erdi.

